

AMERIKOS LIETUVIŲ

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 20-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS. GEG. (MAY) 6-tą, 1944 M. 1944 m. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXV

Naciai su 1,500,000 Kariu Pasitiks Alijantus Prie Atlantiko Sienos

107 NACIŲ DIVIZIJOS LAUKIA VAKARINĖJE EUROPOJE

Londonas, geg. 4 — Vokiečiai su gailėsčiu padarė išvadą, kad nėra progos dėl paskutinės minutės susitaikymo su alijantais ir ruošiasi pasitikti alijantų įsiveržimą į vakarinę Europą su armija iš 107 divizijų — ne daugiau 1,500,000 karių. Iš nacių kontroliuotos spaudos ir radio pranešimų, Londono stebėtojai priėjo prie išvados, kad naciai ruošiasi smarkiai susitikti su ankstyvais įsiveržimais iš vakarų, pietų ir rytų ir kad Hitleris sumažino savo Rusijos fronto jėgas, kad sustiprinti Atlantiko sieną.

LENKAI IR ŽYDAI NEGALI SUSITAIKINTI

Londonas, geg. 4. — Atrodė, kad lenkai visgi gana sunkiai sutaukomi. Pirmoj vietoj, lenkai yra fanatikai pilnoj toj žodžio prasmėj; antroj — pas juos yra kraštutinis patriotizmas, kaip jie vadina, ir turi organizaciją vadinamą "Lenkų Patrijotų Sąjunga."

KARO VEDYBOS — BAI SI ATSAKOMYBĖ

Baltimore, geg. 4. — Prof. Hawes sako: "Naujai vedusiems laike karo reikia pagelbos, duokite jiems religijos, filosofijos ir kitas knygas. Jų gyvenimas yra aitrus, nemalonus. Lengva pa-

no, kurie kiek gali protauti, ką davė marksizmas ten, kur jis pasiėmė vadovybę. Visi izmai yra vienodi, kur ir koki jie nebutų.

Prancuzijos — 107. Nacių 1,750,000 karių palikta sutikti Raudonosios Armijos ofensyvą rytuose, kas yra didžiausia militariška rizika kada padaryta.

Vokiečiai sykiu stiprina savo apsigynimo jėgas Dalmatijos pakrašty susitikti su galimu įsiveržimu į Balkanus. Naciai pranašauja, kad Alijantai įsiverž į Europą iš Viduržemių Jūrų, irgi iš Britanijos. Iš Berlyno per radio nacių militariškas pranešėjas pareiškė, kad alijantų karių ir atsargų judėjimas padidėjo, kas įrodo kad dvejos armijos (Penktoji ir Aštuntoji) ketina pradėti naują ofensyvą. Vokiečiai sakė, jie mano kad šis ofensyvas bus tuo pačiu laiku su Gen. Dwight D. Eisenhowerio įsiveržimu iš vakarų ir atnaujinimu rusų ofensyvo rytuose.

sakyti, kad jaunavedė dirbs fabrike ar kur kitur, bet jų vieno ir kito neretai mintys keičiasi. Jos dirba dirbtuvėse, vyras randasi kur nors karo lauke — abu toli nuo viens kito — abu laisvi."

Kada gyvenimas prasideda tokioj nuotaikoj, galima laukti, kad ir divorsams vietos tenais nemažai atsiras.

"Musų Agentas Praneša, kad Daug Amerikonų Perka Juodos Biržos Gasoliną. Kiti Padaro Milijonus Išdirbdami Kuponus, Heil Hitler."

Todel karo metu vedybose yra labai daug atsakomybės, daug sunkumų.

Jau 19 Dienų Kaip Vokietija Atakuojama Iš Oro

Londonas, geg. 3. — 3000 lėktuvų bombardavo Vokietiją, Franciją ir kitas nacių orbitoje esančias teritorijas. Ypatingai bombardavo tas vietas Belgijoje, kur buvo karo pramonė, maisto sandėliai ir kiti fabrikai. Į tą trumpą laiką tukstančiai tonų numesta sprogstančios medžiagos.

LAIVYNO SEKR. PULK. KNOX PALAIDOTAS

Washington, D. C. gegužės 1. — Pulkininkas Wm. Frank Knox, Laivyno Sekretorius palaidotas Arlington. Tautinėse kapinėse palaidotas su visomis militarinėmis pagarbomis.

Laidotuvėse dalyvavo aukščiausi laivyno karininkai, diplomatai ir kiti pasaulio žymūs žmonės. Jis mirė sulaukęs 70 metų.

KORNAI PRAPUOLĖ

Washington, D. C. — Kornų magazinai šaly uždaryti ant 60 dienų, tik valdžios ir stambių pramonininkų įstaigos galės gauti kornų, kurioms būtina yra reikalingi.

VALDŽIA UŽGINČINA DARBININKŲ TRUKUMĄ NAUJOJ ANGLIJOJ

Fitchburg, Mass., Gegužės 1. — Mr. F. X. Powers War Manpower Komisionierius iš Worcester, Mass. kalbėdamas viešbuty Raymond, kur buvo susirinkę virš šimto fabrikantų, pasatiją, Franciją ir kitas nacių orbitoje esančias teritorijas. Ypatingai bombardavo tas vietas Belgijoje, kur buvo karo pramonė, maisto sandėliai ir kiti fabrikai. Į tą trumpą laiką tukstančiai tonų numesta sprogstančios medžiagos.

Tačiau fabrikantai kasžin kodėl nenori sutikti su Mr. Powers W.M.P. tvarkytoju. Jie klausė daug įvairių klausimų, kai kurie klausimai buvo neaiškūs, kad suprasti ko norima per juos atsiekti. Kaip ten nebutų, dalinai specialių darbininkų trukumas yra tik todėl, kad kooperacijos nebuvo pas fabrikantus.

REIKLAUJA KUNIGO KELIONES VIZOS IŠPILNINIMO

Washington, Geg. 4. — Lenkijos priešai ir gerai Michigan atstovas Lesinski prašo atstovų buto pilnai ištirti Valstybės Departamento tikslą išdavime vizų kun. Stanislaus Orlemanski ir prof. Oscar Lange, kuriu aplankė Rusiją. Lesinski parasė laišką J. V. užsienių sekretoriui Hull, kuriame jisai pareiškė, kad kun. Orlemanski ir prof. Lange yra

Lenkijos priešai ir gerai žinomi Rusijos simpatizatoriai. Atstovas B. Monkiewicz, iš Connecticut valstijos, sakė, kad Orlemanski neturi teisės kalbėti Amerikos lenkų vardu. Lesinski klausė Hull, kokius leidimus jie gavo tokiai kelionei ir ar jie vyko kaip privatiški piliečiai, ar kaippo svertimos valstybės svečiai ar atstovai.

PATARIA PREZIDENTUI ILGIAUS ILSĖTIS

Washington, D. C., geg. 4. — Daktarai pataria Prezidentui Rooseveltui ilgiaus ilsėtis, nors Ponia Rooseveltienė ir sako, kad aną dieną labai gerai atrodė.

Matyt, kad karo šmeklos rūpesčiai, keblumai Prezidento sveikatai labai pakenkė, nors jis nepasiduoda, bet matyt, kad poilsio jam reikia.

SKIRIA LAIVYNUI \$32,644,729,701

Washington, geg. 4. — Senatas šiandien vienbalsiai nutarė paskirti laivynui 32 bilionus 644 milijonus, 729 tukstančius, 701 dolerių. Tai didžiausia suma pinigų bent kada ir kur būtų buvęs, paskirta laivyno reikalams.

ANGLIJOS KARALAITĖ PILNAMETĖ

Londonas, geg. 4. — Princesei Elzbietai, busimajai Anglijos karalaitėi ir vyriausiai Anglijos karaliaus ir karalienės dukteriai suėjo lygiai 18 metų amžiaus. Paprastai Anglijoj ir Domini-

jose budavo šventės ir iškilmės, bet dėka karui siaučiant, šį kartą jokių iškilnių nebuvo.

NAMINIO FRONTO ŽINIOS

NAUJIEJI BATŲ KUPONAI GALIOJA NUO GEGUŽES 1 D.

Orlaivių ženkleliai Nr. 2. Karo Racionavimo Trečiojoje Knygelėje, gali būti vartojami pirmimui vienos poros batų pradedant nuo gegužės 1, 1944, pareiškė Kainų Administracijos Įstaiga. Šitas ženklelis galios neribotai, lygiai kaip ir orlaivių ženklelis Nr. 1, kuris dar tebegalioja.

Kaip anksčiau pranešta, ženklelis Nr. 18 iš Karo Racionavimo Pirmos Knygelės, kurios galiojo vienos poros batų pirmimui nuo birželio 16, 1943, nustos galiojės balandžio 30 d.

OPA išleido smulkų pranešimą apie batų mėnesinę gamybą ir vartojimą, iš kurio matoma, kad 1943 metais racionuotų batų išdalinimas viršijo jų gamybą 53,000,000 poromis. Šis didžiulis eikvojimas inventorių atsargų aiškiai rodo, kodėl buvo reikalinga sumažinti batų racionavimą civiliams.

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY JOIN THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN

...ta diena, 1944
...Michalski
...Rašo
...Br. F. Simons-Simokaitis
...VALANDOS
...7 iki 8 val.
...iekm. ir šventė
...L. 5-3562
...rene R. L.
...ie Atidarym
...cinis Ofiso
...BURY GATT
...ESTER, MARI
...dos nuo 1-3
...iet; nuo 7-10
...s vakarais
...dhone 3-6787
...toml | Name
...Importuoti
...d Yanover
...AGE STORE
...sokius Alibab
...Jotuvikų Vaid
...6. Vynų ir Al
...BURY GATT
...al. 2-4381
...INER
...ANSEN
...AS
...BAS
...ITAS
...ARNAVI
...IOS
...NOS
...5-528
...Green S
...anitary
...Laundry
...KALBYKIA
...IR IR DAVY
...byklos P
...prošian
...uniform
...drabučių
...TAKAKA
...MAIORAN
...s Gvarant
...ite ir Atin
...ELLEY SO
...SR, MASS
...Bottling
...YSELIKAI
...stovėta
...St., Wor
...L. 4-522
...išdirbama
...kitokių
...DR PR
...vis Gener
...TRAKTO
...Visokius
...ojas - Pe
...DAVS IR
...-5715 ir
...St., Wor
...ic. No. 806
...Shop
...erius
...WORCE
...-8061

LIETUVIAI AMERIKOJ

HARTFORD, CONN.

Žinios Iš Vietos Lietuvių Kolonijos. Devenienės Kalba Paliko Šiurpulingus Įspūdžius! Žinios Iš Klubo Veiklos.

SEKMADIENĮ bal. 30 d. mūsų koloniją aplankė Waterburio žymi lietuvaitė, Dr. Devenio žmona, p. Alena Devenienė ir pasakė įspūdingą, bet šiurpulingą kalbą apie mūsų tautos skandalingą padėtį Lietuvoje ir apie Amerikos lietuvių gyvenime ir sroviniuose santykiuose demoralizaciją. Gerb. Devenienės kalba papurtė mūsų žmones, paliko nepaprastus įspūdžius. Gaila, kad žmonių vos tik apie virš 100 dalyvavo. Kodel tiek mažai? — klausiau rengėjų, bet jie man nepaaiškino. Esu nuomonės, kad p. Devenienės prakalbos nebuvo išgarsintos, nesimantė lapelių, tik "Darbininke" buvo trumpai pranešta, o "Darb." mūsų mieste mažai skaitytojų turi, taiti dauguma lietuvių nežinojo. Tiesa, sakė pil. M., kad bažnyčioje buvo iš sakyklos pranešta, dėja, parapijonų tik mažas būrelis tebuvo, bet visi grįžo namo paratinkinti Devenienės prakalba ir suteiktomis žiniomis. Kun. J. Kripas vedė programą, Prelatas J. Ambotas pasakė įžanginę kalbą.

KLUBIEČIŲ ŽINIOS

Liet. Amer. Pil. Klubo direktoriai priėmė rezignaciją klubo gascadoriaus Thomas Barrison (Barzdelio), kuris pastaruoju laiku sutiko būti vedėju lenko ir žydėlio Grill įstaigos. Galimas dalykas, kad p. Barrison tikisi turėti daugiau pasisekimo ir naujos naujos savo tarnybos įstaigos. Dėja, šių žodžių rašytojas mano, kad p. Thomas Barrison padarė klaidą apsisakydamas klubo gascadoriaus poziciją.

KLUBO NARIŲ SUSIRINKIMAS IVYKS 7 D. GEGUŽĖS 3 VAL. PO PIET

Nepašalpinio skyrus klubo narių susirinkimas labai svarbus, įvyks sekmadienį, geg. 7 d. 3 val. po pietų klubo rumuose. Teko patirti, kad klubo nariai, ypatingai jo vadai, rengiasi prie naujos veiklos planų paruošimo, taiti šaukiamas susirinkimas bus labai svarbus ir raginami visi nariai susirinkime dalyvau-

KAS RAUSIASI PO PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ VIENINGUMU?

Nuo pirmos valandos kaip Philadelphia lietuviai išrinko naują Raudonojo Kryžiaus ir Karo Pergalės Komitetą, "pažangieji" kaip jie save vadina, nebeįstovė, nerėsi iš kailio, pradėjo rausti po vieningo veikimo pamatais. Kadangi kitos jėgos jie neturi, kaip galimą reksnių gerklę ir nežmonišką akipilėsiškumą šmeižti, meluoti, visus savo priešus asmeniškai suniekti, taiti jie ir pradėjo tą kompaniją. Visiems savo gaivališkiems ir nuolatinams užpuolėjimams patrijotinių ir neparsidavėlių lietuvių jie pasirinko kelius papugiškų žodžių, kuriais įr stengia apkarstyti visus sau nepatinkamus.

P. Smitas atidarė "kompaniją" jau susirinkime viešai išvadindamas visus "fasištus." Jei ne keletą drąsių moterėlių, taiti gal jis būtų jau tuomet iškęlęs ir kitus ginklus "hitlerininkas", "smetonininkas" "nazis "kryžiuokas". Ndo tos dienos vietoj dirbti raud. Kryžiu ir Pergalei, jie rausiasi po visų patrijotų dušias visus bjauriai plusdami. Pradėjo ir tėsia užpuolėdijimą ant J. Kavaliausko, bet jie tik išgarsina jo biznį ir nieko negali įkasti jam, nes dirba su dauguma lietuvių. Tas

ti, taip pareiškė Pirm. p. J. Pilyky ir Sekr. p. W. M. Chase nariams išsiuntinėdami pranešimus.

Liet. Amer. Piliiečių Klubas ši metą baigia savo skolas likviduoti, rengiasi sudeginti mortgečius, atmokėti visiems nariams ir individams paskolų vekselius. Žodžiu, klubas su sekančio birželio mėn. pradėsia gyventi be skolų gyvenimu. Šito laimėjimo klubo finansų srityje didelė padėka ir pagarba priklauso klubo pirm. p. J. Pilyky, nes jis daugiausia dirbo ir planavo klubui nuosavių rumų įsigijimui ir klubo skolų likvidavimui.

Laikinoju klubo gascadorium direktorių Pirm. p. Frank Haiko, įtakingas mūsų veikėjas, narys S. Naval Reserve Unit iš Hartford. Tikimės, kad p. Haiko priežiuroje klubas pasekmingai savo reikalus traktuos. Gerb. p. Frank Haiko jaunas ir bizniškas žmogus, jis yra U. S. Naval Reserve Unit Warrant Officer, taiti mūsų jaunos kartos veikėjas ir mūsų vietinėje miesto administracijoje įtakingas žmogus. Linkim p. Haiko pasisekimo Klubo Manageriaus pareigose. Taipgi, proga tenka pareikšti, kad p. Haiko yra Notary Public, klubiečiams patar-

PASVEIKO p. STANKEVIČIENE IR VAILONIENE

Pastaruoju laiku ilgokai sirgusi žymi veikėja p. Stankevičienė jau pilnai pasveiko ir lankėsi L. A. Pil. Klubo Direktorių susirinkime. Taipgi, sveiksta p. Vailonienė kurį neseniai sugrįžo iš Florida kur atostogavo ir gydėsi. Gerb. p. Vailonienė apsilankė klube bal. 30 d. su savo vyru p. Vailoniū, gerai atrodo.

KARIAI SVEICIAI

Corporal Juozas Medonis buvo parvykęs aplankyti savo tėvelius ir draugus iš Georgia valstijos. Teko patirti, kad Al. Saabeika jau išvyko į užjūrį iš Fort Banning, Ga. Leit. Albertas Žukas buvo sugrįžęs aplankyti namiškius, lankėsi klube. "A. L." Rep. XYZ.

ta, rengia atskirus vėjus, žada veikti vienas ir tt. Todėl, kad paskutiniame susirinkime ir iškeltas klausimas prašyti Klubų, kad jie atsiųstų kitus delegatus, kurie dirbtų su komitetu, bet neraustusi po Komiteto darbas. Pažymėtina, kad jie visi dabar susibėgo į kokią tai Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetą, kurio Valdyboj figuruoja mažai kam žinomi: P. Mack, A. Merkienė, O. Zalneraitienė, P. Zaleckas. Bet lietuviai žino kur jų renkamos aukos bus siunčiamos Rep.

URUGVAJUS

LIETUVIAI PAS P. AMERIKOS INTELEKTUALUS

Montevideo, III - 1944 — Viešėdamas Urugvajuje "A. L. Baiso" red. K. N. Norkus sykiu su buv. Lietuvos Seimo s. — d. frakcijos nariu ir gimnazijos mokytoju Pranu Vikoniu, aplankė visą eilę Lotynų Amerikos intelektualų, primindami jiems Čarterį ir prašydami užtarti Lietuvą. Tarp kitų, už mažųjų tautų laisvę užtarti prašė šiuos žmones:

URUGVAJAUS socialistų partijos lyderį parlamento narį Dr. Jose P. Cardoso.

PIETŲ AMERIKOS intelektualų organizacijos "Mundo Libre" generalinį sekretorių ir tos pat organizacijos žurnalo, taikomo viso lotynų pasaulio intelektualams redaktorių Profesorių Hugo Fernandez Artucio.

PERU parlamento narį Juan P. Luna Salazar, kuris atvyko iš Limos kaip to respublikos darbininkų organizacijų delegatas į CTAL konferenciją.

CILES atstovus toje konferencijoje Juan Brionnes Villa vicencio ir Wenceslao Morales Ibanez iš Santiago de Chile.

MEKSIKOS Profesorių Gaudencio Peraza, kuris, kaip CTAL delegatas grįžo tyrinėjęs Bolivijos darbininkų padėtį.

Visi aplankytieji ketino savo parlamentuose užtarti Lietuvos nepriklausomybės reikalą.

Viename laikraštiniukų pasitarime Vikonis pareiškė: Keldami Lietuvą iš pereinamo karo griuvėsių, jūs USA lietuviai surinkote milijoną parašų, o mes visos Pietų Amerikos lietuviai dabar galime surinkti du milijonus parašų. Tik reikalinga tuoj sušaukti Pietų Amerikos tautų kongresas Buenos Aires mieste arba Montevideo. - A.L.B.

NAMINIS FRONTAS

REIKIA DAUGIAU VICTORY DARŽŲ IR NAMINIO KONSERVAVIMO

Karo Informacijos Istaiga, pasiremama Karo Maisto Administracijos ir Kainų Administracijos suteiktomis statistikomis, pateikė kelias priežastis kodėl šiais metais bus reikalinga daugiau Victory daržų bei naminio konservavimo.

Pirmiausia, esant tiek daug vyrų užjuriu tarnybose, iš esmės reikia daugiau konservuoto maisto. Atsižvelgiant į tai, iš konservavimo fabriku reikalaujama nuo 1944 metų gaminių atidėti 56 procentus limos pupelių, 1 procentą kukuruzos, 41 procentą pupelių, 56 procentus tomų ir 64 procentus tomų sunkus.

Pagal dabartinius apskaičiavimus, tai reiškia, kad civiliai turi laukti gauti apie 20 procentų mažiau vaisių ir 15 procentų ma-

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI

Ten prie ežerelio, miela ir gražu,
Įvairių paukščių, įvairių spalvų,
Čiulbėjo, aidėjo vis pamažu.
Pieva, šilas ten žaliuoja,
Vos sauliutei patekėjus gegutė kukuoja.

Tenai laisva aš bėgiojau,
Mylimos motiutės sunkenybių nejaučiau, nežinojau,
Ant išvargusių rankelių ji mane nešiojo,
Glaudė mane meiliai ir bučiavo.
Vėlai vakarėly lopšinė dainelė niuniavo.

Kudikystės dienos taip greitai prabėgo,
Kaip šalnos pakąsti lapeliai birėjo.
Vieni meteliai nuėjo, kiti atėjo,
Jaunystės dienėlių man pavydėjo.

Mylima motiutė, liudnai aimanavo,
Skaisčių dalužę del manęs maldavo:
Per naktis nakteles prie lopšelio liuliavo,
O anksti rytely, dirbo prakaitavo.

V. KIELIENE

AMERIKOS LIETUVIO PAVASARINIS

PIKNIKAS

Su Muzikaliu Programu, Dovanomis ir Prakalbomis Rengiamas Savosios Spaudos Palaikymui

IVYKS SEKMADIENY

GEGUŽĖS - MAY 28, 1944 M.

Tuoju Po Pietų

JURGIO BABRAUSKO PAVILIJONE

Visiems Gerai Žinomoje Vietoje

PRIE MANVILLE G-VĖS, LEICESTER, MASS.

Yra Paskirta "Timeless Lithuania" Dovanai
Knygos Prie Įžangos Bilieto

Bus Pasakytos Gerų Kalbėtojų Prakalbos del Karo Pastangų, kad Laimėti Šį Karą, O Ypatingai Kas Liečia Pabaltijos Kraštų Klausimą. Tikimosi Sulaukti Daug Švečių Iš Visų Naujosios Anglijos Kampų. Yra Užkvistos Vietos Draugijos, Kliubai ir Visa Lietuvių Išeivija Dalyvauti Šiame Parengime. Todel Dalyvaukima Visi, kad Pakvėpuoti Tyrų Oru, kad Pasidžiaugti Atgyjendžia Gamta. Bus Skanių Užkandžių ir Gėrymų, ir Galėsite Smagiai Praleisti Laiką Prie Žavėjančios Muzikos.

VISUS KVIEČIA RENGĖJAI

KELRODYS: Važiuodami per Worcesterį važiuokite iki Miesto Rotužės, nuo čia imkite South Main gatvę ir važiuokite tiesiog iki Webster aikštės, kur Main gatvė pasisuka į dešinę pusę; pavažiavę 9-tu keliu per kokią 15-20 minučių matysite į dešinę pusę sportų aikštę, gi skersai kelio į kairę geltoną plytų bažnyčią, čia pat po dešinę yra pirma Texeco gasolino stotis, kur bus prikaltos pikniko iškabos; tuoju už tos gasolino stoties imkite kelią po dešinę, pavažiavę kokias dvi minutes pamatysite pikniko aikštę į kairą pusę, ten automobilių tvarkytojas parodys kur reikia automobilius pastatyti. Taipgi galima paimti Busus iš Worcesterio, kurie jus nuveš iki Manville gatvės, Leicesterio.

žiau daržovių, negu jie gavo iš 1943 metų išteklų.

Antra — su daugiau vyrų ir moterų karo pajėgose, liko mažiau žmonių komerciniam daržovių ir vaisių konservavimui.

Kadangi vyriausybė sumažino tasų vertę kai kuriems konservuotiems vaisiams bei daržovėms, nereikia manyti, kad jų yra pakankamai ir dėlto nėra reiki-

kalo juos namuose konservuoti. Sumažinimas tasų vertės šaldytie vaisiams bei daržovėms buvo reikalingas, kad padėti paliuosuoti sandėlių nuo laikino patalų trukumo. Papildoma sandėlių erdvė buvo reikalinga, kad patalpinus greičiau gendancius produktus.

OWI kreipė visų dėmesį į Prezidento balandžio 1 dienos kreipimąsi, raginant kiekvieną amerikietį, kuris tik gali, sodinti Victory daržą. Kad palaikyti šeimoms sveikatai gerame stovyje, raginama sodinti daugiau žalių lapų daržovių, geltonųjų daržovių ir tomų. 1944 metų tikslas yra 22,000,000 Victory daržų — 2,000,000 daugiau nei praėjusiais metais. Praėjusių metų 20,000,000 victory daržų pagamino 42 procentus viso Jungtinių Valstybių šviežių daržovių išteklį.

Pasiremama Karo Produkcijos Istaigos apžvalga, OWI raportuoja, kad kokybė kai kurių prekių žymiai pagerės ir kai kuriais atvejais padidės gamyba kai kurių smulkesnių civilių vartojimui prekių.

Tačiau bet kokios viltys gali nebūti pateisintos, jeigu pasikeis militariniai įvykiai, WPB pareiškė.

WPB pastebi, kad bus gerinama kokybė bei didinama gamyba tokių civilių prekių, kurių trukumas erzino vartotojus. Naujų prekių, sugrąžinamų civiliam vartojimui, gamyba bus tik tuo reikmenų, kurių pagaminimas reikalauja mažo kiekio medžiagų ir darbo jėgos, netrukdo karo gamybai, nereikalauja didelių gamybos įtaisymų

bei perdirbimų iš karo prekių ir kurios prisidės padėti darbininkams duoti daugiau ko ir energijos jų darbas.

Nėra jokių vilčių geresnių prekių, kaip automobilių, skalbimo mašinų, chaniškų šaldytuvų, radijų, šifų prekių fabriku gamybai vis dar reikalingi kuro mybai.

Tarp prekių, kurių kokybė kiekybė bus padidintos, yra triški prosai, šaldytuvai, šais, virimo indai, vaikų vežimėliai, korsetai, pasidabrinimai bei šakutės, laikrodžiai, dintojai, autobaterijos, šakutės, sipliukai, baldai, lovy, lėš, ir radijo lėmputės.

Tačiau padidinta gamyba būtina turės patenkinti pareikalavimus.

LIETUVIAI SKAITYKITE IR PLAUŠKITE AMERIKOS LIETUVIŲ

JAUCIATES BLOGA

VISISKAI PALENGVINAMA SIOU MODERNISU VYSTYMU • Kuomet kankinatis vidury žiū — žarnos sveikata, žmogus nėra energijos — paleidžia šiuo modernišku būdu — FEEN-A-MINT. Ši skaitalų ma guma vidurius ištuosina tikrai. Mėlyna spalva FEEN-A-MINT. Tik patvirtinta FEEN-A-MINT etnat pūsi, tikrai pagal narodymus nei Sekanti rytu malonus palengvina pagelbos jums val jusių patar-

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.

Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos sviesto ir kavos,
Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.

(Antanas Duda, Sav.)

12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

V. M. Klausitis

DEVENIENĖS KALBA

HARTFORD, CONN., Sekmadienį, bal. 30-tą, šv. Trejybės Parp. mokyklos salė buvo surengtos prakalbos Lietuvai Gelbėti Komiteto. Kalbėjo gerb. p-nia Alena Devenienė, dukrelė Amerikos lietuviams gerai žinomo Lietuvos pirmojo atstovo Amerikoje, J. Vileišio. Preilgentė jauna, gražaus personalo, išauklėta Lietuvoje — Vilniuje, turi ypatingas būdo savybes ir aukšto kulto neiginamą faktą, ideali, patrijotinga, jos kalba yra lietuviška, nesudaryta kaip Amerikos lietuvių, savo būdo savybėse — intelektualai, tautinėje sąvokoje ryškiai spindi jos lietuviška dvasia garbingųjų Vileišių šeimų, neiginamas pajautimas tėvynės meilės.

Gerb. Devenienė, kaip kalbėtoja, gera, bet ne oratorė ir ji nebando nuduoti, arba lošti roję oratorės, priešingai, ji kalba labai įspudingai atpasakodama tiesą, faktus, pergyvento momento lietuvių tragedijos šio karo pradžioje Lietuvoje; ji piešia Lietuvos žmonių tragedijos paveikslą įvairiomis būdų ir vargų spalvomis, lygiai tiek vaizdžiai, įspudingai, kaip genialus piešėjas. Todėl jos kalba daro malonų ir gilų įspūdį veikiančių klausytojų, nes ne vienai moterėliai ištraukė ašara, ne vieną vyrą papurtė ir uždegė nora stoti į kovą. Žodžiu, nors trumpais bruožais, kalbėtoja kaip ji savo kalbos įžangoje pasisakė suteikė klausytojams pakankamai žinių apie Lietuvą karo metais ir nustatė mūsų tautos dabartinio momento kritišką padėtį.

Devenienės kalba buvo padalinta į dvi dalis: pirmoje kalbos dalyje ji prisiminė Amer. Raud. Kryžiaus svarbą ir naudą reikala, paremti Am. Raud. Kryžių; prisiminė Lietuvą vokiečių okupacijoj vargstančią ir kamuojamą lietuvių; prisiminė lietuvių išnykimo pavojų karo metu. Tarpe kita ko ji pareiškė: "Kai rusų armija okupavo Lietuvą 1940 m. tai per metą laiko rusai ištrėnė apie 80,000 lietuvių, kiek žuvo ir kiek buvo nužudyti kalėjimuose, nėra pilnų žinių ir gal negalėsime surinkti; visi tie tremtiniai buvo lietuviškiausios elementas, ištrėnti iš Sibiro, per pastarus 4 metus nevisi tebėra gyvi, dauguma jų jau yra

mirę, ypatingai šaurinėje Sibiro dalyje kur klimatas lietuviams nepakenčiamas — ledinis šaltas, kur maisto nėra, tremtiniai badu miršta. Daugelis lietuvių žuvo leduose — sušalo!

Kai kas manė, kad vokiečiams okupavus Lietuvą ir išvijus rusus — Lietuva bus laimingesnė, nes lietuviams Sibiro išvežami. Bet vokiečiai išvežė iš Lietuvos kiekvieną vyrą, galinti darbus dirbti, ir jaunus moteris, pastatė juos ukiu ir fabriky darbuose, kur jie velka sunkią karo vargų našta ir nedavalgė buna; bet aršiausia, kad šie karo tremtiniai Vokietijoje atsidurę dabar žudomi vokiečių opentų bombardavimais miestų ir fabriky griuva vokiečių fabriky, žuva juose mūsų viengėniai lietuviai; negalima pasakyti tikrai, ar nustatyti kiek iš Lietuvos žmonių vokiečiai išvežė į Vokietiją ir į kitus jos užimtus kraštus į karo gamybos centrus, bet spėjama, kad bus ne kelėtas tukstančių, bet keli šimtai tukstančių! Tatoi ligi karas bus baigtas, netenka abejoti, kad lietuvių bus žuvusių keli šimtai tukstančių ištrėmimo ir karo tarnyboje, o kiek bus Lietuvoje žudomi išmirusių? Dievas težino. Štai kame gludi Lietuvos žmonių išnaikinimo pavojus, pareiškė kalbėtoja.

Bet lietuvių gyvenanti savo krašte kurie išliks gyvi jie kovos už savo politinę laisvę ir nepriklausomybę. Lietuvos žmonių pagyvenę laisvu gyvenimu, nenorės kitiems vergauti, pavaldiniais rusų ar vokiečių būti, jie kovodami vėl žus tukstančiais! O jeigu rusai vėl sugrįž į Lietuvą, tai jie vėl pradės naują tremimo vaju, nes esu patyrusi, kad jie turėjo planą 1940 m. sistematiškų būdu išgabenti lietuvius į Sibiro, o kai Lietuvoje nebėliks lietuvių, tuomet nebus rusams lietuviškios problemos — Lietuvą, ta žemelė, kurioje gyvena lietuvių bus rusų apgyventas kraštas.

"Prašu nemanyti, kad rusai vežė iš Lietuvos į Sibiro tikrai vadinamus buržujus; visuomenės veikėjus, inteligentus, vadus ir turčius; priešingai, vežė visus be skirtumo, turtingesnius ir biednesnius, vyrus ir moteris visokio amžiaus," — sakė p. Devenienė. "Kai mano vyras rusai paėmė ištrėmimui, jie nesakė

Balkanai, Tada ir Dabar

man, kad jie areštuoja jį, kad ištrėms. Jie aiškino, kad atvyko kratos daryti, bet bevaikščiodami po buto rumus nedarė jokios kratos, nė ieškojo ko nors paslėpto, tiktai pasižvalgė po rumus, pažūrėjo linkui lubų ir pareiškė mano vyrui, Dr. Deveniui, kad jis su jais savo automobilium vykty į policijos nuovadą pasirašyti protokolą, kad komisaras kratą darydamas nieko nerado mūsų namuose.

"Mano vyras pareiškė, kad jis gali protokolą pasirašyti čia ant vietos — savo namuose. Bet komisaras sakė, kad tvarka reikalauja, idant jis vykty į policijos nuovadą. Tame momente aš stovėjau prie kito rumo lango ir žiūrėjau per langį į komisaro vežikį ir automobilį; vežikas mane pamatęs atėjo ir man pasakė viską, ko aš turiu laukti, nes jis

girdėjo komisarą kalbanti į jo palydovus ką jis darys su Dr. Deveniui. Taip ir buvo — sakė kalbėtoja — mano vyras išvyko su komisaru ir jo palydovais savo automobilium, idant galėty sugrįsti namo po pasirašymo protokolo. Aš negalėjau perspėti savo vyro, paduoti jam žinią, gautą nuo komisaro vežiko, aš pasiėmusi kitą vežimą važiauvau pas Amerikos konsulą, bet kai konsulas pareikalavo rusų paleisti mano vyrą, tai komisaras aiškino, kad jo policija jo ieško ir nesuranda, kad jis Amerikos piliečių neareštuoja — teisinosi komisaras sužiniai meluodamas.

"Tai tik viena iš tų instancijų — atsitikimų, o buvo tukstančiai tokių moterų kaip aš, atskirtų nuo vyro, arba nuo vaikų, tėvų ar giminių ir vidurnaktinio laiku suimty, be jokio protesto pareiškimo ar pranešimo šeimos nariams, buvo išvežti, buvo atsitikimū, kad 2-trą val. ryte žmonės iš miego prizadinti buvo suimti ir išvežami jųjū kai mynams nežinant; žodžiu, po nakties dingdavo!

"Jūs amerikiečiai lietuvių, neturite nei mažiausio supratimo, įsivauduoti negalite pergyventų tragedijų Lietuvos nelaimingų žmonių, — sakė p. Devenienė. Jūs negalite įsivauduoti kaip mus broliai ir sesutės tremtiniai Sibire gyvena, serga ir badu miršta! Mano vyras išgyveno Sibire du metus, kur tik kelėtas mėnesių per metą laiko buna šiltas oras, per ištusis keturis mėnesius žmonės saužis nemato, gyvena tamsoje, kur šalčio laipsnis pasiekia 50 žemiau zero! Kur joks augalas neauga, vien tiktai samanės ir medėliai, bet medžiai tenai neužauga, idant žmogus galėty juos panaudoti kurui apšildymui savo namų; tenai prie tų ledinių uostų žmonės gyvena koncentracijų punkty apdirbinėdami žuvis tarpe ledų gaudomas, o tenai žuvų labai daug yra, tatoi žuvimis jie maitinami, o retkarčiais duoda miltų su vandeniu maįstyti tarsi sriubos bliudėj. Tatoi žmonės nuo tokio vienintėlio vienodo be vitaminų maisto serga, ir miršta, neilgai gyvena; tatoi iš apie 80,000 lietuvių ištrėmtų į Sibiro tundras mažai jų teliko gyvų. Gal išliks tik gyvais tie, kurie pateko į pietinę Sibiro dalį, kur klimatas šiltesnis ir kur maisto galima nors kiek gauti, arba, kurie bus laimingi tiek, kad bus patalpinti ukėse dirbti, tenai jie išliks gyvi, bet retas kuris išliks gyvas šaurinėje Sibiro dalyje į koncentracijos centrą patekęs, nes tenai ir mano vyras, Dr. Devenis buvo ištrėmtas, jis matė savo akimis kaip tremtiniai vargsta, badauja, serga ir miršta, kaip gyviems jiems jųjū kunas pradeda pūsti ir gangrina ēda juos. Mano vyras pergyveno žiaurų gyvenimą, bet jam buvo lengviau, jį godėjo kaip gydytoją."

(Bus daugiau)

L.V.S. Metinis Seimas Ir Lietuvos Laisvės Varpo Sidabrinis Jubilejus

Seimas ir išskilmė bus birželio 10 ir 11, Chicagoje. LVS Seimo Vieta: Morrison Hotel, prie Clark ir Madison. Diena: Šeštadienis, birželio 10; pradžia nuo 9:30 valandos ryto.

Jubiliejinė išskilmė: Sekmadienį, Birželio 11, po pietų, St. Agnes Auditorium, 3916 Archer Avenue, Chicagoje. Programą išpildys Margutis.

Atsišaukimas į LVS Skyrus, Pavienius Narius ir Visuomenę

Ten kur pirmą kartą sukambėjo Amerikos Lietuvių nuliedintas naujai atgimstančiai Lietuvai Laisvės Varpas, Birželio pradžioj, 1919, — tas Varpas kuris Karo Muzejaus bokšte Kaune per 22 metu skambėdamas priminė Lietuvos žmonių Amerikos Lietuvius, — ten, Chicagoje šį met rengiamas Lietuvai Vaduoti Sąjungos metinis seimas-suvažiavimas. Nes ir Lietuvai Vaduoti Sąjunga savo pradžią gavo Chicagoje, ir galutinai suorganizuota Tabor Farmoje, Birželio 7-8, 1941 m.

Tautinė Lietuvių visuomenė, kuri Laisvės Varpą Chicagoje pravedė 1919 metais ir Birželio pradžioje tą Varpą pirmą kartą skambino Chicagos Lietuviams, — dabar turės progą dalyvauti Laisvės Sidabrinio Jubilėjaus paminėjime.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos seimas bus Birželio 10 ir 11 d., o birželio 11 vakare, bus tas iškilmingas Laisvės Varpo Jubilejus.

Tai iškilmei programą pasizadėjo paruošti mūsų mylimas kompozitorius Antanas Vanagaitis su savo Margutiečių stabu. Tai bus atmintina šventė, tai bus neišdildomų įspudžių dienos, — tai bus vienas brangiausių prisiminimų kaip Amerikos Lietuviai dirbo Lietuvos Nepriklausomybei 25 metai atgal.

Lai visų Lietuvių akys ir širdys tomis dienomis kreipiasi Chicagos linkui. Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyriai prašomi dabar rupintis rinkimu delegatų į šį jubiliejinį seimą; visuomenė prašoma, kam tik laikas leis, važiuoti ir dalyvauti tose išskilmėse, o kurie negali nuvažiuoti — siųsti seimui savo pasveikinimą ir auką, kad Lietuvos vadavimo darbas ir toliau būtų galimas varyti! Be visuomenės paramos Lietuvos vadavimo darbas jį veikiančiams būtų

labai, labai sunkus. Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

WRA Raportuoja Sekretoriui Ickes

WASHINGTONS — Pagal Karo Perkeliamoją Autoritetą raportą vidaus reikalų sekretoriui Harold L. Ickes maždaug vienas penktadalis iš 112,000 japonų kilmės asmenų, prieš du metus evakuotų iš Vakarų pakraščio į perkeliamuosius centrus, bar gyvena ne centruose ir patys save išlaiko. Raporte, buvo paskelbtas ryšium su centru metiniu WRA minėjimu pareiškiama, kad daugiau kaip 19,000 evakuantams, įskaitant moteris ir vaikus buvo darbu neribotas leidimas apsigyventi bet kur į rytus nuo išskiriamos ribos iki pat Atlanto pakraščio. Tarp 2,000 ir 3,000 buvo duota laikini leidimai, kad po ukių pagelbai, dirbtų centru ribų.

WRA direktorius Dillon Myer raportavo, jie daugumą dirba žemės ukiu darbuose, padėdami pakelti tautos materialinius. Daugelis kitų padėda fabrikuose, krautuose ir ofisuose, ir didelis skaičius stovyje vanoriais į Jungtinių Valstijų Armijos tarnybą.

Beveik visas mūsų kraštas miršo tai, kad visi šitie žmonės pirmoj eilėj yra Amerikos piliečiai, ir turi teisę naudotis teisėmis, garantuojamomis visiems Amerikos piliečiams. Šios institucijos 14-tuoju papildymu pareiškė sekretoriui. "Prieš trečdaliu tų žmonių gimė Amerikoje, ir 72 procentai iš tų Amerikoje gimusiųjų niekuomet nra matę Japonijos. Jie gyvena visą savo gyvenimą Amerikoje ir amerikoniškas mokymus žaidė su kitais amerikoniškais dirbo su kitais amerikoniškais, planavo savo ateitį tikrai mintimi, kad jie visą gyvenimą pasiliks amerikiečiais. Tai ypač, tiek svetimsaliai kaip kruopščiai persijoti ir išlaikyti, kurie rasti lojalūs piliečiai, įstatymus — paįsa sveikintais gavo leidimą aplėsti tautos rus." Sekretorius Ickes paskelbė tukstančiai amerikiečių, ponų kilmės kovoja už Jungtinių Valstijų Italijoje ir kitose šaulio dalyse. "Italijoje," jis sakė, "vienas armijos batalionas, kuris buvo sudarytas iš tų iš japonų kilmės amerikiečių, ypatingai pasižymėjo karinėse kovose. Šis batalionas neteko daugiau kaip 40% personalo, tam vienetiui buvo suteikta vienas Pasizymėjimo Kryžius (Distinguished Service Cross) ir Silver Stars už atsižymėjimą kautynėse; jam taip pat buvo suteikti 58, ar daugiau, Purple Heart medalių."

LIETUVIAI SKAITYKIT IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVIŲ

DYKAI PAGALBA REUMATIZMO

Jei kenčiate kono skausmus, sgnarčiai jausitų, jei užlėta kono oro permalmose, patariam jums dyt ROSSE Tabs be mokesčio ir be virš mūsdėsimu metų sveikinti pailuosavimo skausmų, Reumatizmo, Arthritiso, ir Neurtitiso.

DYKAI Šio Laikraščio Skaitijams

Jei gausi niekad nenaudojote ROSSE Tabs, prašom Jus BANDYT JUS bandyti mūsų katu. Pateikiame pilno dydžio pakelį — sukuriantis tabletes DYKAI. Jei neduos pailuosavimo nuo skausmo ir jei šit nepatenkinti pasiskėmėte ir kelio žema kaina, grąžinkite mūsų doto dalį, ir jums nieko nebus Neslyskit pinigų, tik savo sveikatą.

ROSSE PRODUCTS CO. DEPT. X-2 2708 W. Farwell Ave.

SVARBU

Svarbu yra prisiminti tiems Amerikos Lietuvio skaitytojams, kurių prenumeratos jau senai yra pasibaigusios, kad pasinaujintų, kad nereiktų laikraštis sustabdyti šio svarbiu Pasaulinio karo momentu. Taip darydami, paremsite savo spaudą ir laikraštis Jūs lankys kas savaitę be susitrukdymo.

Amerikos Lietuvio prenumerata \$2.50 metams. Užsirašys ar pasinaujins laikraštį ant dviejų metų, gaus nupiginta kaina, už \$4.00 — vieną dolerį sutarę. Kreipkitės:—

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Skanus taip geras kaip jis atrodo!

PRAŠOM GRAŽINTI TUSČIUS BUTELIUS

DISTRIBUTOR KENMORE PRODUCTS CO. 21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

4th WAR LOAN Let's All Back The Attack

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PROGOS

Jei mes lietuviai norime eg-
 tautoti ir gyventi šio pasaulio
 utoriteto rapo-
 alų sekretori-
 maža daug v-
 iš 112,000 j-
 nų, prieš du-
 Vakarų pak-
 osuos centr-
 centruose ir p-
 Raporte, k-
 būti mums paslėptas, jis
 ryšium su
 VRA minėjim-
 d daugiau k-
 tams, įskait-
 is buvo do-
 nas apsigy-
 nuo išskyr-
 Atlanto pak-
) ir 3,000 k-
 ini leidima, k-
 lbai, dirbi

giausius pasiryžimus vykdinti.
 Be to dabartiniai, kariaujančių
 tautų vadai, patys nežino, kaip
 šis karas užsibaigs ir kokiose
 aplinkybėse esant prisieis da-
 ryti taikos sutartis.

Berods mes visi esam tvirtai
 įsitikinę, kad šį karą laimės
 Talminkai. Bet klausimas:
 kuri iš dabartinių talminkų
 valstybių, kariaujančių prieš A-
 šį, vaidins dominuojančią rolę,
 busimose taikos konferencijoje?
 Kaip Talminkų mintys derin-
 sis kaslink busimų pokarinių
 valstybių rubežių?

Po pereito pasaulinio karo ta-
 kos konferencijoje dominuojan-
 čią rolę lošė Francija. Francijos
 noras po pereito karo buvo į-
 steigt galingą Lenkijos valsty-
 bę, kad ištikus kitam karui tu-
 rėti sau stiprią talminkę prieš
 Vokietiją. Lenkų ambicijos ir
 imperijalistinis apetitas, re-
 miamas galingos Francijos, pa-
 sirodė nepasotinamas. Lenkai
 vieton kad stiprinti savo valsty-
 bę iš vidaus, rupinties savo
 valstybės ekonominiu gyvenimu,
 pradėjo agresingus žygius prieš
 savo kaimynus, užgrobdami
 Ukrainą dalį Lietuvos ir vis
 rodė noro tolimesniai agresijai,
 ką matydama jos geriausia
 draugė Francija, pradėjo nuo jos
 nusisukti.

Lenkija, netekus Francijos
 draugingumo, pradėjo gerintis
 prie Vokietijos. Vokiečiai nors

"Štai šakė, Kuria Reikia Naudoti!"

paviršutiniai rodė lenkams drau-
 gingumą, kad labiau supyk-
 džius prieš lenkus Franciją ir
 Angliją, bet mintyje turėjo tik-

slą lenkus pulti, atsiimti Talki-
 ninkų lenkams duotą koridorių,
 kurs skyrė rytprūsus nuo Vok-
 ietijos ir pasidaryti sau atvirą
 kelią — traukti į rytus (drang
 nach osten.) Mat vokiečiai buvo
 įsitikinę, kad Francija su An-
 glija lenkų negelbės, tad tas pa-
 drąsino vokiečius pradėti karą
 su lenkais. Todėl galima sakyti,
 kad lenkų, agresija prieš Ukrai-
 ną ir Lietuvą buvo pirmutinė
 sėkla, iš kurios išdygo šio antro
 pasaulinio karo priežastys.

Kaip bus patvarkyti Europos
 valstybių rubežiai po šio karo,
 mes nežinome. To matomai neži-
 no ir talminkų valstybių va-
 dai, kurios veda karą prieš ašį,
 nes jie jokio aiškaus pokarinio
 plano kol kas dar nepaduoda.

Tikrenybėje jiems ir nėra gali-
 mybės išdirbti kokį nors kon-
 kretų galutiną planą, nes jų vi-
 sa energija ir mintis yra panau-
 dojama tam, kaip išlošti šį karą,
 laimėti pergalę.

Dabar grįžtant atgal prie
 klausymo, kuri iš talminkų
 valstybių loš dominuojančią ro-
 lę busimose taikos konferenci-
 joje. Suprantama, kad konferen-
 cijoje dominuos tą valstybę, ku-
 ri užduos galutiną nulemiantį
 pergalės smugį ašies jėgoms.
 Jei Rusijos dabartinis ofensyvas
 prieš Vokietiją bus tuomi nule-
 miančiu pergalės smugiu, tai
 Rusijos pageidavimai ir norai
 jau visiem yra gerai žinomi, kad
 dominuoti Europą, kitas pasa-
 lio dalis ir vykdinti visur ko-
 munizmo diktatūrą, arba tikriau
 sakant vergiją.

Jei talminkų karinės jėgos
 susitiks Berlyne ir tenai bendrai
 padiktuos vokiečiams taikos iš-
 lygas, tada Europos ir kitų pa-
 saulio dalių valstybių tautų ru-
 bežių patvarkymas ir-gi priklaus-
 ys nuo talminkų valstybių
 vady sumanumo, sąžiningumo
 ir gerų norų įvykdinti pasaulio
 teisingą pastovią taiką. Jei
 talminkų vadams tų gerų no-
 rų stokuos, tada žinoma vėl tarp
 tautų bus pasėta neapykantos
 sėkla kuri bus priežastim kito
 dar baisnesnio karo ateity, negu
 mes šiandien kad turim.

Su At anto Čarteriu gali vi-
 saip būti. Jį gali ištikti tas pat
 likimas, koks ištiko Wilsono 14
 punktų. Jis gali būti visai su-
 prastas ir įvairiais budais išai-
 škintas. Jau dabar galima patė-
 myt spaudoje apie Atlanto Čar-
 terį įvairių skirtingų aiškinimų.
 Vieni aiškina, kad A. Čarteris
 gvarantuoja valstybėms prieška-
 rinčius rubežius, o kiti, kaip tik
 priešingai sako, kad A. Č. nieko
 panašaus nesako ir kad busimos
 po šio karo valstybės turės savo
 ginčus dėl rubežių išristi pačios
 tarp savęs susitarimo keliu.

Pavyzdin tarp Lenkijos ir Ru-
 sijos noro senai eina ginčas dėl
 rubežių. Tačiau nei Amerika,
 nei Anglija negali griežtai nu-
 statyti tarp Lenkijos ir Rusijos
 rubežių, jos gali tik Lenkija su
 Rusija bandyti sutaukinti ir pa-
 rti joms savo rubežių klausim-
 a išrist draugingo susitarimo
 budu. Be to mes žinom, kad
 lenkams ne tiek rupi sava Var-
 šava, kiek Lietuvos Vilnius. Su-
 prantama, kad Amerika ir Ang-

AR KETINATE PAKEISTI BUVAINĘ?

Paklauskite, Ar Galite Gauti Telefoną Jūsų Naujame Adrese

Kadangi, šiomis dienomis nėra visiems užtektinai reikalingų daiktų, gal nebus galima Jums gauti telefono patarnavimą Naujoje buvainėje, jeigu ketinate persikraustyti.

Pirma negu persikelsite, ar rinksite namą del vasaros, malonėkite pasitairauti pas Jūsų vietinį Telefono Biznio Ofisą ar patarnavimas bus galimas naujame adrese.

Mes norėtumėm suteikt patarnavimą visiems, kurie jo prašo, bet mes negalime išpildyti užsakymų, kurie laukia, pakol nebus galima gauti reikalingų medžiagų. Musų rezervai, užtektinai gausus normališkuose laikuose, bet dažar visi naudojami, ir medžiagų trukumas iš priežasties karo reikalavimų, sustabdė naujų įrengimų išdirbimą del civiliško naudojimo.

Kur visi telefonai dingo? Daugiausia del didžiai išsiplėtojusios Armijos ir Laivyno veikimų ir reikalingų karo išdirbysčių. Tikrumoj, mes turime 225,000daugiau veikiančių instrumentų ir aprūpinam kasdien pusę milijono daugiau šaukimų negu prieš karą.

Taigi, delto yra patartina jums pasitairauti pirm jus pakelsiti buvainę arba ieškosite vietą del vasaros.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

Jumoristika.

medžius iki žemei. Visi gyvunai išsislapstė savo lindynėse, tik tasai audros paukštis lakiojo viršum girios tarsi kokia šmėkla, įieskanti aukos; jo aštrus balsas liejosi su perkunija ir vėjo užimu ir darė kokį tai nykų įspudį. Tamsa apsmė visą reginį; žmonės skubinosi prieš audrą kur pasislėpti. Visur buvo skubėjimas, visur išgąstis, tarytum paskutinei dienai ateinant.

Tačiaus ties vienu atdaru triobos langu ramiai stovėjo graži mergina ir savo plačiomis, juodomis akimis, tarytum žėrinčiais deimantais, žiūrėjo, lyg ko laukdama. Nors baisi audra kas syk artinosi, bet ji drąsiai prieš ją stovėjo. Vėjas jos drabužius, kaip vanagas įnirtęs, draskė, plėsdamas tai į vieną šoną, tai į antrą, taip, kad jos žavinanti figurą išrodė tarytum rožė suuojuanti ant vėjo. Umai jos skaisčios lupos prasivėrė, tarytum matant kokį sujudinantį įspudį, ir jinai savo aukštu įspudingu balsu suuko: "Juozai, ar nesikelsi?! Jei nesiliausi taip ilgai miegojęs, tai tau mama tą visą perkuniją ant sprando užleis!"

APYSAKA
 Baisi diena; audros karalius, tarsi aras išskėtęs savo juodus, galingus sparnus mosuoja, vėjas švilpia, perkunija, tartum galingo sparno užimas, pilasi su ugnia ant plačios girios ir lenkia lija nevertos karo jėgos kad šį ginčą tarp Lietuvos ir Lenkijos išrist.

Tad sakau, kad mažųjų tautų likimas po šio karo daugiausia priklausys nuo didžiųjų tautų sąžiningumo ir gerų norų, įvykdinti pasaulio teisingą pastovią taiką.

Galutinai, kaip ten nebutų, jei tik mus lietuvių tautinis pasiryžimas bus stiprus, gyvas, tai po visų šių pasaulinių karų audrų mes visvien išliksime gyvi. Tas pasiryžimas turi mums pasireikšti palaikymu savo kalbos, dailės, kultūros, kurios sudaro mūsų tautiškumo žymes.

S. Bugnaitis

TIMELESS LITHUANIA KNYGA JAU GATAVA

Knyga parašyta anglų kalboje. Viršeliai, apdengimui knygos vokų, atspausdinti trijose spalvose. Išleido Lietuvai Vaduoti Sąjunga. Knyga didelės svarbos ir todėl pageidautina, kad kiekvienas lietuvis veikejas, suprantas anglų kalbą, o ypatingai čiagimės jaunimas, turėtų tą knygą įsigyti, kad turėjus istorinius faktus savo archyve.

TIMELESS LITHUANIA

DR. OWEN J. C. NOREM

Knyga susideda iš 300 puslapių, iliustruota, audekliniuose viršeliuose. Kaina \$3.00; su persiuntimu — \$3.25. Kreipkitės — AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

os Laisvės
 us
 nkus.
 aduoti Sąju-
 6820 Superi-
 id 3, Ohio

portuoja
 i Ickes

S— Pagal Ka-
 utoriteto rapo-
 alų sekretori-
 maža daug v-
 iš 112,000 j-
 nų, prieš du-
 Vakarų pak-
 osuos centr-
 centruose ir p-
 Raporte, k-
 būti mums paslėptas, jis
 ryšium su
 VRA minėjim-
 d daugiau k-
 tams, įskait-
 is buvo do-
 nas apsigy-
 nuo išskyr-
 Atlanto pak-
) ir 3,000 k-
 ini leidima, k-
 lbai, dirbi

orius Dillo-
 , jie daugies-
 darbuose, ta-
 is lipido, ypač Amerikos po-
 tikieriams yra paprastas da-
 lis kitų pabr-
 tas daug ką pažadėti, o pas-
 tavėse ir ofi-
 el surasti budus pasiteisinti
 aičius stov-
 apie juos pamiršti. Iš kito
 žinio politikėriai, kad ir su
 rniaisais norais, kurie norėtų
 to pažadus vykdinti, bet jei
 Amerikos pa-
 pažadų vykdymas reikalauja
 visuos visuomenės pagalbos,
 tarimo ir jei visuomenė tiems
 manymams nepritaria, tai po-
 tikieriai pasilieka tėjėgiai sa-
 kad ir geriausius teisin-

JVIAN
 R PLATIN
 S LIETUV

GALBA N
 ATIZMO

ano skausmo
 jel uelias at-
 atariam jam
 so moketimo
 os tiketam
 etų, gavimui
 usmų, Rem-
 itia.

kraščio Sk-
 penadjetis
 BANDYT ju-
 štu. Paaiškin-
 il, — anuod-
 jel, neten-
 skausmo ir
 askmėlia ir
 grūdiški
 o nieko pala-
 ik savo tauti-

ODUCTS O
 T. X. 2

U
 stuvio skau-
 yra pasid-
 sustabdyti
 darydami,
 nkys kas s-

metams
 iejų metų
 olerį sutau-

orcester,

Worcesterio Naujienos

NORS MAŽIAU DARBŲ, BET WORCESTERIS FINANSIŠKAI GERAI STOVI

Nors darbai dirbtuvėse kas mėnesį laipsniškai mažėja, pradedant su pereitu liepos mėnesiu, ir sumažinimas darbo valandų nukirto kairiųjų algas, vistiek tie apsišėkimai nebuvo užtekinai žymūs kad pakentimi miesto karo laikų gerbuviai. Tą išvadą galima padaryti iš raportų nuo taupymo bankų, pinigų patalpinimo įstaigų, krautuvų, urmininkų, Karo Bonų ir Miesto Viešos Labdarybės viršininkų. Be to, J.V. Samdymo Įstaiiga ieško 2,400 darbininkų Worcesterio pramonėm, kuris skaičius sudarė 70-tą nuosimtį darbininkų, atstatytų nuo darbo tarpe gruodžio 15-tos ir kovo 15-tos, vietinės dirbtuvėse, pagal pranešimus Valstijos Darbo ir Pramonių Departamentui.

Miesto Labdarybės Direktorius Gerhard Becker pareiškė, kad jau per pusę metų laikosi žemiausias šelpiamųjų skaičiaus rekordas, se-

"Amerikos Lietuvis" Pinikas

Paaitarus su vietinių draugijų veikėjais, idant nepakenkti kitiem parengimam, "Amerikos Lietuvis" pavasariniam piknikui laikas ir vieta paskirta gegužio 28-tą dieną, sekmadienį prieš Mirusųjų Atminimo šventę, Jurgio Babrausko ukyje, Leicester, Mass.

PARSIDUODA

Parsiduoda 3-jų šeimynų namas. 18 kambarių, su gariniu apšildymu pirmas aukštas. Taipgi didelė krautuvė atskirai nuo namo ir 1 karo garadžius. Ieigu iš namo ir krautuvės \$111.00 mėnesi. Namas randasi gražioje vietoje ir gerame stovyje, tik pereitą vasarą numaliavotas. Parduosiu už prieinamą kainą. Suinteresuoti šiuomi garsinimu, kreipkitės pas:

S. BUGNAITIS
83 Harrison St. Worcester
Agentų Nereikalauju

Reikalinga Darbininkė

REIKALINGA LIETUVAITE virš 16-kos metų del įvairių raštines darbų — pilną laiką ar pusę dienos. Del visų informacijų malonėkite kreiptis: Amerikos Lietuvis, 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

REIKALINGAS Spaustuves darbininkas, nejaunesnis 16 metų, turintis kiek patyrimo spaustuvės darbuose; pilną laiką ar pusę dienos; valandos pritaikomos. Del informacijų kreipkitės: Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVIS BITININKAS SUGRIZO IS KALIFORNIJOS

Pereitą savaitę Liudvikas Končius išgimęs jaunuolis sugrįžo iš Kalifornijos su pilnu vagonu medaus, surinkto tenyčių bičių.

Atvykęs Worcesterin pirmiausiai sustojo Amerikos Lietuvis krautuvėn, kad išpildyti seniau duotą del medaus užsakymą.

Mes visi žinome, kad medus nėra vien tik medum, jis yra daugiau kaip maistas ir vaistai del geros sveikatos ir energijos.

nų žmonių pašalpa mažėja kas mėnesis, per paskutinius 15 mėnesių; gi vaikų šelpimas yra mažiausias kiek buvo į penkis metus. Ponas Becker pareiškė, kad kur darbininkai atstatomi iš vienos dirbtuvės, kitos vėl greitai juos paima ir kad sumažinimas darbų valandų ar pašalinimas viršlaikio nekenkia jau tiek daug nedarbui ir nereikia tokiems pagalbos.

Pašto Viršininkas John A. Sheehan pranešė, kad išeikimas Karo Taupymo Bonų sumažėjo po ineigų taksi mokėjimo laiko ir beveik visi paduoda rimtą priežastį. Didžiama iš ty, kurie keičia bonus, yra vyrai, kuriem reikia grynų pinigų užsimokėti visas skolas prieš įstojimą į karinę tarnybą.

Harrison G. Taylor, Worcester Five Cents Savings banko viršininkas, sakė, kad Worcesteriečiai tiek daug pinigų deda į bankus, kairie bankai turėjo atsiskaiyti daugiau priimti. Investmentų arba idelių istaigų vedėjai pareiškė, kad jų apyvarta iki šioliai, šiais metais viršijo 1943 metų pradžią. Krautuvų ir urmininkų vedėjų pranešimai taipgi įrodo biznio arba apyvartos padidėjimą.

Valstybės raportai rodo, kad 127 Worcesterio dirbtuvių turėjo 31,858 darbininkų kovo mėnesy, gi 128 dirbtuvių samdė 35,411 darbininkų lapkr. mėnesy, 10 nuosimčių skirtumo. Tuo pačiu sykiu bėgy tų keturių mėnesių algos sumažėjo 10.1 nuosimčių. Vienok balandžio mėnesy, darbininkų reikalavimas vėl padidėjo. O gegužės 1-mą dieną yra reikalavimai del apie 2,400 darbininkų, didžiama pačiame Worcestery. Yra daug darbų del paprasto neišlavinto darbininko, bet didžiausias trukumas yra patyusių išlavintų darbininkų.

Worcesterio Draugijų Pranešimai

PIRMAS pavasarinis parengimas įvyks gegužės (May) 14-tą dieną, Lietuvių Klubo Vasarnamy, Bungalow. Rengia Lietuvai Remti Draugija. Prasidės pirmą valandą po-pietų ir baigsis vėlai vakare. Worcesterio ir apielinkės lietuviai yra prašomi dalyvauti rengiamam parengime. Po ilgos ir šaltos žiemos reikia išėiti ten, kur oras yra rytas, kur medžiai pradeda žaliuoti ir vanduo aplinkui banguoja. Ten galėsite pakvėpuot šviežio oro ir praleisti linksmai laiką.

Kviečia Rengėjai

Šis šviežias medus parsiduoda po 40 centų bonkutė ir po \$2. už pusbaloninę stiklą. Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

"Motinos Širdis" Veikalo Pertatymas Ši Sekmadienį

Lietuvių Ukėsu Klubo sveitainėje, gegužės 7-tą, septintą valandą vakare, bus suvaidinta 4 veiksmų drama "Motinos Širdis". Lietuvių Moterų Klubo Kultūros skyrius rengia šį vakarėlį. Kurie atsilankys, patirs daug dramatiškų įvykių. Veikale bus atvaizduota kaip šiandien tarp vedusių yra daug nesupratimų; teipgi motinos rūpestį ir meilę link savo vaikų. Bus ir apie Jonuko romaną su Onute, gi Barbora, kuri apsives tiek daug kartų, kad nē pati ant

pirštų negalės suskaiyti kiek ji turės vyrų, tai prijaukins visus iki ašarų. Sekančios narės vaidins šiame veikale: Angela Vaišienė, Margarieta Skrickienė, Vincenta Kielienė, Aldona Mickevičiūtė; užkviesti vyrai, Antanas Janušionis, Jonas Emkus, Petras Skrickis, Juozas Kamendulis. Visi viršminėti veikėjai jau ne kartą pasirodė scenoje, todėl neapvils tuos, kurie atsilankys. Kviečia visus atsilankyti.

Komitetas

Iš Aušros Vartų Parapijos Socijalo Moterų Klubo Veikimo

Lietuvių Moterų klubas turėjo savo mėnesinį susirinkimą balandžio 24-tą dieną, kuris buvo gana skaitlingas. Pirmininkė P. Sinkevičienė atidarė susirinkimą, kuriame buvo daug reikalų svarstyta, o svarbiausias tai yra metinis parapijos piknikas. Pirmininkė ragino narys kad kiekviena pasistengtų darbuotis parapijos naudai. Visos pažadėjo aukų ir darbuotis. Buvo suruosta kolekta parapijos virtuvės įrengimui. Visos narės aukavo indus, brangius, gražius. Priklausyti prie mūsų klubo yra dabar vajus. Taigi kviečiam

paneles ir moteris priklausyti prie mūsų klubo, o turėsite daug malonumo. Susirinkimas skubotai praėjo. Rengiamas iškilmingas motinų dienos balius. Į specialę komisiją įeina sekančios: P. Liberienė, P. Zakarienė, P. Pigigienė, P. Zideliene, P. Vaitkevičienė, P. Keršienė. Patyrušios geros šeiminkės pavaišino skaniai. Po užkandžių, muzikale programą išpildė solais ir duetais, pirmininkė Tesė Sinkevičienė ir vice-pirmininkė V. Kielienė, akompanuojant Marijonai Jablonskaitei Meškienei.

Korespondentė

WORCESTERIO MARGUMYNAI

Štai jau pradėjo puoštis medeliai tamsiai žaliais lapeliais — saulutė mums šypso si vis daugiau ir daugiau. Maloni gamtužė vilioja mus į laukus, gerėtis jos gražiais papuošalais. Delfo yra rengiami išvažiavimai, piknikai.

1-mas toks išvažiavimas įvyks Lietuvai Remti draugijos, gegužės 14-tą dieną, ant "Bungalow". Tai bus pirmas susitikimas už miesto po ilgos šaltos žiemužės.

Antras išvažiavimas įvyks "Amerikos Lietuvis", gegužės 28-tą dieną ant Babrausko ukės, Leicester, Mass. Visi važiuosim praleisti sekmadienį linksmai ir smagiai laukuose.

Pereitą savaitę buvo parvykę sekanti kareiviai atotogoms: St. Chenkus, ponų Šablinskų žentas iš Arkansas valstijos. Vincas Kriaunelis ir Jonas Norkaitis aplankė savo žmones, tėvus, brolius ir seserys. Ir po to išvyko atgal į jiems paskirtas vietas.

Pereitą sekmadienį labai daug worcesteriečių lankėsi Bostone. Mat, Moterų Piliiečių Klubo Choras išpildė programą — "Minstrel Show" Minkaus Radio parengime. Ponų Juliaus ir Veronikos Gaidžių, gražiame automobily ponai Mažeikai, J. Pupka ir aš išvykome, smagioj ir geroj nuotaijoj.

Sandaros Redaktorius Vaidyla Worcesteriye viešėjo tris dienas. Išvyko išsivedamas gerus įspūdžius iš šios kolonijos.

Sandaros 15-tos kuopos vakariene balandžio 23-čią

BUY DEFENSE STAMPS BONDS
KEEP 'EM FLYING

OFICIALIS SUSIVENIJIMO SU TUVIŲ AMERIKOJ DARTALAI
Kasimir S. Michalski, M.D.
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 ir 7 iki 8 val. vak.
Išimant Sekm. ir šventes
TEL. 5-8562

Dr. Eugene R. Lav
Praneša Apie Atidarymą
Medicinos Ofiso
135 MILLBURY GATVĖS
WORCESTER, MASS.
Ofiso valandos nuo 1-mo iki 2-tros po-piet; nuo 7-1m iki 9-tos vakarais
Telephone 3-6787

MIRIMAI

CIPRAS VALENTUKEVIČIUS, sulaukęs 56 metus, mirė gegužio antrą dieną, po ilgos ligos. Jisai išgyveno Worcestery apie 30 metų. Velionis buvo šv. Seimynos draugijos narys. Jisai palieka savo žmoną Benigną Malinauskaitę Valentukevičienę, taipgi broį Julijų Valentukevičių, kurs gyvena Worcestery. Laidotuvės įvyko penktadienį, geg. 5-tą dieną, su iškilmingomis gedulo mišiomis, 9-tą val. ryto, Aušros Vartų bažnyčioj, paskui nulydėtas į šv. Jono kapus.

ONA VALATKEVIČIUTĖ - GERDAUSKIENĖ, 55 metų, mirė ilgo sirgimo mirė gegužės 1-mą dieną, savo namuose, 22 Marland keliū. Ji priklausė prie Lietuvos Sunų ir Dukterų draugijos. Velionė palieka savo vyrą Joną Gerdauską; dvi dukteri, ponią Marijoną Hobbs, ponią Elena Millerienę; du sunu Joną, Worcestery; tek. seržantą Albertą Gerdauską, su armija, Italijoje; dvi seseri, Agniešką Duzikienę, Montreal, Canada; ir Petronelę Marcinkevičienę, Lietuvoj. Velionė palaidota geg. 3-čią dieną, 3-trą val. po-pietų, Vilties Kapuose.

ONA KIRMELAITE KARLONIENĖ, sulaukusi 37 metus, mirė sekmadienį, po ilgos ligos. Velionė palieka savo vyrą Juozą Karloną; dukterį Beatrice Karlonaitę; ir broį Vinčą Kirmelą, iš Lynn, Mass. Laidotuvės įvyko gegužio 3-čią dieną, po luidesio pamaldų šv. Širdies bažnyčioj. Palaidota šv. Jono kapuose.

Perku Ir Moku
AUKŠCIAUSIAS KAINAS
Už visokius Džiunkus, Skudurus, Magazinus ir Laikraščius. Kreipkitės:
WILLIAM HERRING
11 Bigelow Street
Tel. 5-9752

CHARRON RADIO CO.

ELECTRINIAI Radio Pečiai Planai
PILNAS Naminij Rakandų Pasirinkimas
20 Trumbull Street
Worcester, Mass.

"APSIDRAUSKITE ŠIANDIEN — UŽTIKRINSITE RYTOJŲ"
Visokios Apdraudos Rušys
ZEMAITIS ir GRIGAITIS
38 Providence gtevės
Worcester, Mass.
Tel 4-6480

Pristatomi į Namu
Vietiniai Ir Importuoti Gėrym
Edward Yanovert
PACKAGE-STORE
Užlaiko Visokius Alkoholus Gėrymus, Lietuvišką Valeriją Degtinę, Vyną ir Ah
278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 3-3381

LAINER'S
CLEANSER
GERAS DARBAS
GREITAS PATARNAVIMAS
ŽEMOS KAINOS
Dial 5-5281
73 Green St.

Sanitary
Shirt Laundry
SANITARIKAI MARIJONAI
SKALBYKLA
VALYTOJAI IR DAIRYTOJAI
Pilnas Skalbtykos Patalpoms Skalbiam, proslam ir vėsiu marškinius, uniformas, vėsiu ir viršbutinius drabužius, užsiu šaunius dalkius.
MARIJONA PAKAUKŠKIENE
MARIJONA MAIORANO, Val.
Darbas Gvarantuotas
Atneškite ir Atsiimkite
15 KELLEY SQUARE
WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling Co.
P. YESSELJUS
Sodės 1248brytės šventės
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame Gėrym
ALE ir 15 kitokių sodės

VICTOR PRAT
Lietuvis Generalis
KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius darbus Dažytojas - Peintėjas
18 VIDAUS IR LAUKO
Tel. 5-5715 ir 4-0663
27 Grand St., Worcester, Mass.
Lic. No. 8035

AKINIAI
20 Metų Patyrimo
The EYEGLASS Shop
V. J. WADOWSKI, Optikierius
10 MILLBURY GATVĖS WORCESTER
Atidaryta Vakaraus — Dial 3-8051